

Subjekt(iz)ace a subjektování

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2015](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2015](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 25. 9. 2015

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 25. 9. 2015

Subjekt(iz)ace a subjektování

V anglické odborné literatuře se objevil zvláštní titul knížky: „Subjecting and Objecting“. To mne povzbuzuje k vytvoření obdobných termínů v českých textech, byť v docela odlišných kontextech a s naprosto odlišnými významy. Jde o vytvoření slovesného tvaru od termínu „subjekt“: událost (pravá událost) si vytváří svůj subjekt (resp. stává se sama subjektem) v procesu, který můžeme nazvat „subjektováním“ resp. subjektizací (nebo případně subjektací). Je to vlastně velmi příhodná okolnost, že můžeme pracovat hned s několika zcela novými nebo aspoň nezaběhanými termíny, takže můžeme poměrně svobodně rozhodovat o tom, jaké jim budeme přisuzovat (či nasuzovat) významy. Už v minulosti lze doložit náznaky prvních kroků práce se slovem „subjekt“; tak třeba J.B.Kozák užíval vedle adjektiva „subjektivní“ také adjektivum „subjektní“, aniž by však obojí náležitě co do významu (či dokonce pojmově) odlišil. Karel Kosík zase zavedl adjektivum „subjektální“. A tak se zdá, že se tu nabízí práce se slovy, která by mohla mít významné důsledky (či spíš která by otvírala přívětivé možnosti) pro pořádná promýšlení a pojmová upřesnění, a to zejména pro naši potřebu pojmového postihu dějovosti a událostnosti.

(Písek, 150925-2.)